

Ամեն օր կհրատարակուի : - Հատը 20 փարսէ : - Պոլիս բոժ տնորդ ըլլալ ուզողը մէկ արծաթ Կէճիս պիտի վճարէ 100 թուոյ համար , իսկ գաւառացի համար 25 դր , դարձեալ 100 թուոյ համար , թղթատարութեան ծախքէ աքստ ըլլալով : - Ծանուցման ապրի 40 փարսէ մէկ անդամի համար : - Կրօնական վերադարձեալ նամակ եւ ուրիշ որ եւ է դրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի Կ . Պոլիս Զարմանդը ք Նոգուչա Չիւսկիւլլի . խոն վերի յարկ թիւ 28 տնեակը :

Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն

Մասերս քանի մ'անտնով ստակ հաւաքել սկսաւ Պատրիարքարանը , եւ քանի մ'անգամ ալ արդիւնքը հրատարակեցաւ . սակայն իրիւր չարաթէ հետէ այս մասին ալ բոլորովին լռութիւնը տիրեց : Զեւք դիակեր թէ՛ ի՛նչ եւ զաւ աղգային հին պարտուց վճարման համար սկսած հանդանակութիւնը , ի՛նչ եղաւ . 75 դրէն սոսոյ հաւաքման արդիւնքը քանի՞ դր ժողովուեցաւ ներկոյ տարուոյ բացը գոցելու համար :

Պատրիարքարանը ի հարկէ դիտէ թէ բարձրագոյն դէպքերու պատճառներով աղգայնոց վստահութիւնը պակսած է հանդանակեալ ստակներու ճշդիւ գործածութեան մասին . ուստի զարմանալի է որ լռութիւն կը պահէ այլեմ , մինչդեռ ի սկզբան հրատարակել տուաւ արդիւնքը : Պէտք չէ՞ որ հաւատարակութե՛ ֆաղաքական ժողովոյ ու Տնտեսական խորհրդոյ անդամներէն ետքը քանի՞ աղգայինք վճարեցին 75 դր . եւ թէ՛ ի՛նչ եղաւ աղգային հին պարտուց համար ժողովուած ստակին գումարը :

Նաեւ՝ պէտք չէ՞ որ ծանուցուի Հաւատարակութեան թէ՛ այս անուն անձն յարգեց հաւաքիչ Պէշիբեան Պ . Աւետիսի որ մօտեւ ճգուեր է այս պաշտօնէն :

Քանի մ'օրէ հետէ , բոյս եւ ապրեց նման ուրիշ գիտադասիւններ , ամանք փունջի մէջ , կարդալով , թերեւս կարծեն թէ մենք Պատրիարքարանի դէմ հակակրօթիւն մ'ունենք : Այսպիսի կարծիք մ'առնողները կաղերք վստահացնել թէ փունջի գիտադասիւնաց նպատակը ուրիշ բան չէ , այլ միայն օրինաւոր

ըութեան եւ ուղղութեան մէջ տեսնել զՊատրիարքարան :

— վերջապէս Պատրիարքարանը չը կրդաւ ի պաշտօնէ . ծանուցանել թէ Գաւառական Մանածպոլիք քանի՞ տնդամներէ կրողիմանայ , եւ որոնք են . մինչդեռ՝ միսս նորակալով՝ խորհրդոյ անդամներն ծանուցանել փութացաւ :

Լսեցինք որ քանի մ'անգամ մեր բոժ աղգարարութեանց վրայ , գաւառական մամաժողովոյ մէջ անցեալ շարթութու այս մասին խօսք եղեր է , եւ պահապանութիւնը դիւտնի արուելով՝ ասորպէս եւ որ հրատարակուի , սակայն դարձեալ չտեսնուեցաւ այս հրատարակութիւնը՝ ի զարմանս մեր եւ շարեւրան :

ՕՐՏԱՎԱՐ ԳԻՏՄԱՐ

Բնդհանրապէս արհեստը բաներուն գեղեցիկ տեսք մը , վեր եւ հաճելի եւ թեւոյթ մը կուտայ , բայց բնական օգուտներնին կամ մատաճ կիմտոյ եւ կամ բոլորովին կ'ընէ : Ասանցմէ մէկն է ճերմակ հացը . իրաւ տեսքը դեղեցիկ է եւ փառաւոր , բայց լուր ցարենէ շինուած անարհեստ սեւ հացին օգտութեան կարութիւնը բնաւ չունի . ճարտկոյցը կայ որ սեւ հացը՝ ճերմակէ շատ աւելի մանդալար եւ առողջապահ է : Թէ պէտ եւ վերջինը առաջինէն շատ աւելի հաճելի եւ դեղեցիկ երեւոյթ տնի : Ասոր պատճառը յայտնի է : Պաշ խառկոշուած ճերմակ ալիւրը շինելու ապարական կերպին մէջ , ցորենին սննդաբար մասը ամբողջ կ'կորսուի : Զորենի հաւը խոշորացոյցով քննելու լրանքը կը տեսնենք որ երեք դիւտար խառնու (դալ) բաժնուած է , - նախ վրայի կե-

գիւրը կամ սովորական կոչմամբ թեմբը, որ աննդարար բան մը չէ: Կեդեւէն ետքը յաջորդ խառն է Ստանձային Հիւթը որ ցորենին ամենէն աննդարար մասն է, որմէ ետքը կուգայ նաչիհը, որով հասարակ ալիւրը կըլլայ: Սովորական ալիւր շինելու կերպին մէջ, Ստանձային Հիւթը թեմբին հետ կխառնուի կերթայ ալիւրին մէջ չմաներ, ասանկով ալիւրին բուն աննդարար մասը կկորսուի: Մօտերը Զուիցերի Պաղէլ քաղաքին մէջ Ռիզ անուն երեւելի անձ մը ցորենը ազալու նոր կերպ մը հնարեց, որով աւանց ցորենին աննդարար մասը կորսնցընելու ճերմակ ալիւր կշինուի:

Զուիցերիացի մեծանուն Հէր Ռիզի աս նոր եւ օգտակար գիւտը բոլոր Եւրոպայի մէջ ընդունուեցաւ, թէ ուսումնականք թէ արհեստաւորք շատ հաւնեցան եւ մեծ գովեստներ տուին: Եւ որովհետեւ գիւտը շատ պարզ բան մ'է եւ գործադրելը զիւրին, վստաստեց մեք ալ նոյնը հոս կղենք յուսալով որ ասանկ օգտակար գիւտի մը օգուտն ու արդիւնքը հոս մեր ազգային վարդապետներն ալ պիտի ուզեն փորձել: Եւ տարակցաւ հոռինք որ բժշկական չմանն ալ պիտի քաջալերէ զայն: Ահաւասիկ Հէր Ռիզի աննդարար ալիւր շինելու հրահարած նոր կերպը: Աւ 654 մաս (Քսոթիք Սօտա) այսինքն (կիզող սօտա) եւ լուծէ վայն 133 մաս ջուրի մէջ, եւ ապա ցորենը ազալէ՛դ առաջ այս խառնուրդին մէջ թրջոյր գիր տաան եւ հինգէն մինչեւ քսան բալէ եւ յետոյ ազալ Այս խառնուրդը այնպէս կ'ընդունան ցորենին վրայի խառը կամ կեղեւը, որ քիչ մը շփուելով ամենայն գիւրութեամբ կը դառուի՝ թողելով ստանձային հիւթը հատին ամբողջ մարմնոյն մէջ: Այս կերպով չինուած ալիւրը՝ (պաշ խառ) կոչուած ալիւրին պէս ճերմակ է, եւ նոյն ատենը թեփովը չինուած սեւ հացի չափ ալ սընդարար: Թրջոյր դրուած ատեն երկու հազար մաս ցորենին՝ հարիւր քուստուն մաս քաթիք սոստի ջուրէն պնելու է:

Խ Ա Ռ Ն Լ Ռ Ի Ր Ն Ր

Եզիպտացի Հալիմ՝ փաշան նախաբարաց ժողովին անդամ անուանեցաւ:

— Անցեալ շաբթու մէջ աւստրիական ընկերութեան շոգենաւները կայսերական բազմաթիւ զբք բերին մայրաքաղաքս: Երէկ ալ Ֆէլայիաի-Օսմանիէ ընկերութեան մէկ շոգենաւն հասաւ, զօրքով բլուած:

— Սեւ ծովու մէջ Ռուսիոյ ունեցած կէրչ քաղաքին մէջ ալ քօլէրան երեւան ելեր է:

Խաալիոյ Տուպլին քաղաքին մէջ ժողովուրդը դրօշակներ պարելով Գաղղիոյ համար համակրական ցոյցեր ըրեր են, եւ դադղիացեաց ու Ֆէնիքներուն ազգային երգերը երգեր են:

— Գաղղիոյ նաւատորմիդը Տանկմարքայի ծովեղերքէն անցած ատենը, ժողովուրդը ուրախութեան ցոյցեր ըրեր է:

— Գաղղիոյ երեսփոխանաց ժողովին մէջ՝ կառավարութիւնը երեսփոխանաց ձգելու եւ Նաբոլէոն կայսրէն բանակին հրամանատարութիւնը առնելու առաջարկութիւն եղած օրը, երեսփոխան մը լսեր է թէ՛ այս երեկոյ ղճեզ՝ ամենքդ ալ զինուորական ատեննի կհանէի եթէ կառավարութեան տեղն ըլլայի: Այս խօսքին վրայ, Ժիւլ-Սիմօն եւ ոլլք տեղերնէն ելնելով՝ մէջ տեղը դացեր, եւ ըսեր են թէ՛ ահաւասիկ մենք պատրաստ եմք՝ կրնաք զմեզ հրացանի բռննել: Նախագահը դժուարութեամբ հանդարտեցուցեր է զանոնք, յաւելով թէ հայրենիք օտարին ստից տակ գրուումած ատեն իրենք ալ ներքին մէճերու եւ յուզմանց տեղի կուտան:

— Նաբոլէոն կայսրը Մար-մահոնի բանակին աւրիլը տեսնելով, ուզեր է պատերազմին մէջ նետուիլ, բայց քովի թիկնապահները սրդիլեր են: Կայսրը լսեր է թէ՛ — Զգեցէք, պէտք է որ կա՛մ յաղթանակաւ փարիզ գտնուամ եւ կա՛մ՝ պատերազմին մէջ փառւամ:

— Գաղղիացի գերիները Բրուսիոյ գահաժողովանդ իշխանին առջեւէն անցուցած ատեննին, գլխարկն հանել բա-

րեւեր է, եւ քոյր դանուողներուն ալ
բսեր է թէ՛ գլխարկնիդ հանեցէ՛ք բա-
րեւեցէ՛ք, որովհետեւ իմ բոլոր կենացս
մէջ այս աստիճան գլացաքն դօրք տե-
սած չեմ: — Ասոր փոյց «կեցցէ իշխանն»
պօռայեբ՝ են բոլոր անցնող գերկները:

— Պատարագմէն հրատարակութեան
հետէ, փարիզի ու լոնտոնի Պօրսաները
2000 միլիոն ֆրանգի մօտ փնտս տեսեր
են: Գերմանիոյ՝ Հոլանտայի՝ Պելճիդայի
եւ ուրիշ տէրութեանց Պօրսաներուն
փնտսյոյ մնի չէ, սակայն երկաթուղեաց՝
գործարաններու եւ ուրիշ արհեստաւ-
րաց փնտսները 1000 միլիոն ֆրանգ կը-
հաշուեն:

— Վէյսէմպլերկի յաղթութեան լու-
րը Պէրլին հասած ատենը, Ռուսիոյ ար-
ասքին գործոց պաշտօնեայ Կորչագօֆ
իշխանը հոն գտնուելով թաղուհւոյն
ու պաշտօնէից հետ տեսնուեր եւ միայն
Ձեժամ կենալէն յետոյ Բեդրապուրկ գա-
ցեր է: Կորչագօֆ իշխանը խորհուրդ-
ատուեր է պաշտօնէից որ պատերազմը
ժամ յառաջ վերջացունելու չանք ընեն:

— Ռուսիոյ Ալեկսանդր Կայսրը Բը-
րասիոյ թաղաւորին նամակ մը գրելով
իւր միջնորդութիւնն առաջարկեր է
բայց թաղաւորը պատասխաներ է թէ
«հաշտութեան առաջարկութիւն չեմ
ընդունիր» մինչեւ որ փարիզը չգրաւեն:

— Սոսոց է որ Պապական կառավա-
րութեան արտաքին գործոց պաշտօնեայ
Անթօնէլի կարալինալը ի պաշտօնէ չնոր-
հաւորեր է Բրուսիոյ թաղաւորը՝ բրած
յաղթութեանց համար:

— Կրսուի թէ, Գաղղիոյ արտաքին
գործոց նախորդ պաշտօնեայն փարիզի
«ուսական գեապանին հետ տեսակցու-
թեան մը տան, բսեր է թէ՛ Ռուսիա
ինչո՞ւ պատերազմական պատրաստու-
թեանց ետեւէ է ջանի որ չնըքութիւն
հրատարակած է»: — Գեսպանը պատաս-
խաներ է թէ՛ «ներկայ սրատերազմին
վերջը փարիզի գաշնադրութեան փափո-
խութիւնը պիտի պահանջեմք, եւ հա-
ւանութիւն չտուողը պատերազմաւ պի-
տի տախտիմք, այս պատճառաւ կարա-
ւատու իմք»:

— Անգղիոյ կառավարութիւնը չնոր-
հախարութեան գէր մը գրեր է Բրուսիոյ
կառավարութեան, Պելճիդայի անկա-
խութեան պաշտպանութեան գաշնա-
դրութիւնը ստորագրած ըլլալուն համար:
Յայտնի է թէ Անգղիա իւր զաւկին
պէս կսիրէ Պելճիդա եւ անոր համար
հոգին կուտայ:

— Գաղղիոյ կառավարութեան ար-
տաքին գործոց պաշտօնէութեան խոր-
հրդականը, չնայելով իւր ծերութեանը
կամուոր զօրաց կարգն անցեր է: Նոյն-
պէս, հասարակաց կրթութեան նախորդ
պաշտօնեայն դէնք առեր է, որպէս զի
իրենց անձանց օրինակաւ դրգիւ տան
հասարակաց հայրենասիրութեան:

— Նաբոլէոն Կայսեր կենաց դաւա-
դիր կարծուելով բանտարկեալ անձանց
մէայն հինգը հնդամեայ շղթայակալ
բանտարկութեան դատապարտուելով,
միւսները արձակուեր են:

— փարիզի մէջ հրատարակուող քա-
նի մը լրագիրք խախնուեր են կառա-
վարութեան հրամանաւ, խռովայոյդ
յօդուածներ հրատարակած ըլլալուն
համար:

— Գաղղիոյ զօրաց պարտութեանց
լուրը ո՛չ միայն փարիզի այլ եւ լիոնի
եւ Մարսիլիոյ բնակչաց մէջ մեծ յուզման
պատճառ եղեր է:

— Յունաստանի կառավարութիւնը
չնիդունիր եզեր որ անգղիացի դատա-
ւորք ներկայ գտնուին Աթէնքի մօտե-
րը անգղիացի ագնուականները սոյան-
նող աւաղակաց դատաստանին: Սակայն
անգղիական կառավարութիւնը ան-
պտճառ այսպէս կալահանջէ եղեր:

— Կրսուի թէ՛ Աւստրիոյ Կառավա-
րութիւնը զօրք պիտի հանէ Պահեմիոյ
եւ Կարիցիոյ կողմերը:

— Գաղղիական լրագիրք այս օրերս
դրադած են ծանուցանելու թէ՛ այս ինչ
տեղ այսչափ զօրք ունինք, այն ինչ
տեղ այսչափ կամուոր զօրք պիտի դըր-
կուի, եւ այլն: Իսկ լիպերթէ լրագիրը
գիտողութիւն կընէ թէ, — Աղէկ կըլլար
որ «պիտի դրկուի, պիտի երթան» ին-
տեղ «դրկուեցանք, գացին» — բռնինք:

